

Wonen
 Eindredactie: Ilze Rijke
 Vormgeving: Erna van Eerdwijk
 Voor informatie en tips:
telefoon 073 6157 395
 fax 073 6157 181
 wonen@brabantdagblad.nl

Wonen

Brabants Dagblad • zaterdag 17 januari 2004

Gewoon gelukkig in 'de Vinex'

Tien jaar geleden werden de eerste Vinexlocaties aangewezen. Buitenstaanders vinden de huizen te klein, te lelijk, te duur en te saai. De honderdduizenden bewoners zelf zijn vooral tevreden. „Het is precies het huis dat we zochten.“

10 jaar Vinex
 door Marloes de Koning

Wen er maar aan. Die bakstenen rijen eengezinswoningen op de Vinex-locaties, want het worden er nog véél meer. Friso de Zeeuw, directeur bij Bouwfonds Ontwikkeling, de grootste Vinex-bouwer van Nederland, heeft het gehad met de 'vrijlatre' kritiek op de grootschalige nieuwbouwwijken die in moordend tempo uit de grond worden gestampt. „Dit is gewoon wat de burger wil.“

Recent schreef ook het Ruimtelijk Planbureau een kritisch rapport. De Vinex-wijken zouden te eenzijdig zijn, niet geschikt voor de moderne mens. Leidsche Rijn

De Zeeuw haalt zijn schouders erover op en duwt zijn handen diep in de zakken van zijn jas. Hij straal op een doorteweekse dag midden in Veldhuizen, onderdeel van Leidsche Rijn bij Utrecht. Met derftigduizend huizen is dit de grootste Vinexlocatie van Nederland. De critici zien voor zichzelf bijvoorbeeld graag wat anders dan dit concludeert hij. „Maar ze projecteren hun kritiek op de mensen die wél voor een Vinex-woning kiezen.“

Die bewoners zijn dik tevreden, blijkt uit diverse onderzoeken. De gemiddelde de Vinex-bewoner klaagt over te laat opgeleverde voorzieningen, maar geeft zijn huis een dikke voldoende.

De Zeeuw kijkt langs de bakstenen rijtjeswoningen. Gewone bruine huizen met een dunnak en een voor- en achtertuin. In de straat 'Arne' zijn de voortuinfjes gezellig gemaakt met planten, beeldjes en hier een daar een tuinstel. Op het grote speelveld tussen de rijen laagbouw rennen kinderen rond een houten speeltuustel.

Zeeuw: De gemiddelde Nederlander zoekt bovenal een huis met rust, ruimte en een parkeerplek pal voor de deur.

Ben van de drie kleinere Vinexwijken in de Haarlemmermeerpolder bij Hoofddorp is nog niet af. Wijlkagert Gert Visser ploegt in zijn nette uniform door het zand. De meeste bewoners moeten nog komen. Visser zorgt er alvast voor dat zijn gezicht bij de nieuwkomers bekend is. „Over een jaar zal ik mijn handen vol hebben“, voorspelt hij.

Op het moment voelt Visser zich net een parkeerwachter. „Parkeren is het item waar mensen over klagen. Als ze hun huisje op orde hebben gaan ze zeiken. In Amsterdam zijn mensen gewend een kilometer te lopen om hun auto te kunnen parkeren. Dan verhuizen ze hierheen en klagen ze al als het twintig meter verderop is.“

Elkàár erop aanspreken doen de bewoners nog niet. Visser heeft kaartjes laten drukken met zijn pasfoto, telefoonnummer en e-mailadres. Vooral van de mogelijkheid om te mailen wordt gretig gebruik gemaakt. Maar de mensen zijn toch tevreden?, vist De Zeeuw. De wijlkagert beaamt het. Ben kleine minderheid ervaart zich volgens hem 'te pletter' en vertrekt al snel weer, maar de rest vindt het perfect. Ze zouden niet anders meer willen.

DE FEITEN

Wat is Vinex?

- Vinex is de ambtelijke term voor gesubsidieerde nieuwbouwwijken.
- Vinex staat voor 'VI-erde nota ruimtelijke ordening EK-tra'. Daarin staan de grote lijnen van het beleid van de ministers van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.
- In zo'n nota van 1991 stond dat tussen 1995 en 2005 een miljoen woningen zouden worden gebouwd in wijken in of dichtbij de bestaande grote steden.
- Ook bestaande nieuwbouwwijken kwamen in aanmerking voor extra geld.
- De bouw van de Vinexwijken is nu ongeveer op de helft.

• Foto's: Phil Nijhuis

Brandevoort, Helmond.
 Caroline Bax, Kravelspeemden 50.

'Grachtengordel in de wei'

Vanuit haar serre aan de straatkant kijkt Caroline Bax op de 'centrumrand' van Brandevoort. Op een paar honderd meter afstand van de twee-onder-een-kap villa rizen moderne grachtentpanden op, naar Amsterdams voorbeeld. Soms staan de huizen er nog niet, maar ligt de gracht er wel al. Het verschil in hoogte van de daken geeft de Brabantse grachtengordel een gezellige rommelige uitstraling. Voor Bax gaf dat de doorslag om er te gaan wonen. „De nostalgie hier spreekt me aan. Ik kon ook naar de Meerhoven bij Veldhoven. Daar is het modern met veel glas en hout, maar die wijk straalt voor mij geen gezelligheid uit.“

Ze woont met haar man en vier kinderen sinds een jaar in een pand in 'koloniale stijl', vier woonlagen hoog. Bax blikt tevreden om zich zicht richting stadstrand contrasteert met de schutting die aan de achterkant maar een paar meter van de huindeuren staat.

Hoewel het huis langs de toegangsweg naar de wijk ligt is het er overdag doodsil. Bijna iedereen werkt en een echt winkelcentrum ontbreekt. Betsy Bongers, ook een Brandevoort-bewoner, past op de vier maanden oude zoon van Bax. De twee vrouwen hebben elkaar op het schoolplein ontmoet. Of je in Brandevoort contacten op doet hangt van jezelf af, zeggen ze. Het wijkgewoel komt in een kolonie van tweeverdieners niet aanvaaien. „Mensen hebben het gewoon standaard druk en dan is het moeilijk ze voor dingen binnen te halen“, zegt Bongers, „maar dat is overal.“

De Waalsprong, Nijmegen.
 Jeroen van Dieermen, Vrouw Udasingsel 218.

'Fijn, maar niet perfect'

De paarse gordijnen voor het grote raam naast de voordeur zijn gesloten. Een bel ontbreekt. Achter de gordijnen moest oorspronkelijk een atelier annex galerie komen, maar die plannen staan voorlopig in de ijskast, vertelt Jeroen van Dieermen, die de deur ernaast opendoet. Hij beweent met zijn vriendin en dochter een van de panden in het rijtje woon/werkhuizen. De woningen hebben twee voorgevelen en een etalageruimte, zodat gemakkelijk een winkel of kantoor aan huis gehouden kan worden. Een paar huizen verderop prijzen onder meer een graaibouwer, een tuinhilichter en een muzikleraar in de etalages hun kunnen aan.

Het jonge gezin woont op de twee verdiepingen boven de werkruimte. Het stel is puur op de woning gevallen. „Het is precies het type dat we zochten“, vertelt Van Dieermen. „Eerst had ik veel weerstand tegen nieuwbouw. Ik dacht 'geef mij maar een oud huis in Nijmegen en dan bouwen we daar wel een atelier in'. Maar de prijzen waren dusdanig dat dat er niet in zat.“ Het huis is fijn, maar niet perfect. Van Dieermen wijst vanuit zijn stoel naar de lantaarnpaal recht voor het raam. De lamp schijnt 's avonds direct de woonkamer op de eerste verdieping in. Hij vindt het een domme fout, en zo zijn er wel meer. Hij vindt het gezellig in de Waalsprong. Aan contact met de buurt geen gebrek. In hetzelfde rijtje wonen 'ondemende' types die vaak met elkaar gaan tennissen. In de straten achter het huis zitten 'hele snabde sociale mensen' die de wijkenvereniging draaien de hand.

Stadshagen, Zwolle.
 Françoise Davids, Puntmos 18.

'Straks hier een woonhuis'

Collega's vragen haar wel eens: 'Stadshagen, wat moet je daar?' Dat is toch een onzettend kale boel? Zelf moest Françoise Davids ook wel slikken toen ze de gloednieuwe wijk bij Zwolle voor het eerst binnentreed. Bij de eerste aanblik van de strakke huizenrijen kwamen associaties boven met kazernes en blokkende wijk intjiden en met mensen praten. „Die mensen zijn juist erg positief.“ En daar hoort Davids sinds april 2001 ook bij. Ze kwam eigenlijk bij toeval in een huurwoning in Stadshagen terecht, maar nu ze er eenmaal zit, wil ze er niet meer weg. Als haar vriend een baan in de buurt kan vinden is de volgende stap een woonhuis, het lieftstwêr in Stadshagen. Davids trekt haar benen onder zich op de bank en denkt na over haar woning en de buurt. Daar heeft ze vandaag al de tijd voor, ze zit ziek thuis. Op de vloer van de kleine huurwoning liggen tijdschriften en ze loopt rond in een warme trui, joggingbroek en dikke sokken. Buiten regent het en blift de schemer alweer tussen de lage roodbakstenen rijtjeswoningen hangen. „Ik vind het hier leuk. Je ziet dat het een wijk is die groeit. Er wonen veel jonge mensen en het is nu misschien wat kaal, maar over tien jaar zijn er bomen en groen.“ Contact met de buuren is er wel, maar niet veel. „We zeggen 'goeiedag en goeiweg', en in vakanties passen we ook elkaars huis, maar we lopen elkaars deur niet plat. Ik heb daar ook niet zo veel behoefte aan. We werken allebei en als we vrij zijn speelt ons sociaal leven zich vooral buiten de wijk af.“

